

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/93/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4618202569
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4618202569.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: MIKRON SLOVAKIA, s.r.o., IČO: 34 120 297, so sídlom Bratislava - Staré Mesto, Svetlá 8, právne zastúpený: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, proti žalovanému: E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., P. O. X. XX, právne zastúpený: BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o. advokátska kancelária, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, IČO: 36 833 533, o neúčinnosť právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č.k. 5C/51/2018-247 zo dňa 27. júla 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal vyslovenia neúčinnosti právneho úkonu, a to zriadenia záložného práva podľa Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23.11.2010, v zmysle ktorej bolo žalovanému zriadené záložné právo k dotknutým nehnuteľnostiam vo vkladovom konaní, ktoré prebiehalo na Okresnom úrade Topoľčany pod V-2460/2010, a to na základe skutočností, že žalobca sa v súdnom konaní, ktoré v rámci prvej inštancie prebiehalo na Okresnom súde Topoľčany, pod sp. zn. 8Cb/4/2009, domáhal zaplata nia náhrady škody voči osobe D. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom Y. Q. XXX/XX, B.. Súd v tejto veci vydal rozsudok zo dňa 19.5.2017, ktorým zaviazal D. Q. na zaplata nenie sumu 68.672,68 € s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 68.672,68 € od 13.9.2008 do zaplata nenia. Krajský súd v Nitra, rozsudkom sp. zn. 26Cob/76/2017 rozsudok okresného súdu potvrdil. Oba vyššie uvedené rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 3.9.2018 a prvoinštančný rozsudok nadobudol vykonateľnosť dňa 7.9.2018. Uznesením Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 8Cb/4/2009-312 zároveň súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil D. Q. zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, LV č. XXXX a LV č. XXXX, ktoré sú v jeho vlastníctve. Žalobca následne podal návrh na vykonanie exekúcie na Okresný súd Banská Bystrica, ktorý podaním zo dňa 25.9.2018 vydal poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Soni Stodolovej. V rámci šetrenia majetku D. Q. exekútorom bolo zistené, že tento nedisponuje žiadnym iným majetkom, ktorý by umožňoval uspokojenie pohľadávky povinného, respektíve takým, ktorý by hodnotou bol porovnateľný s nehnuteľným majetkom, ku ktorému bolo zriadené záložné právo zmluvou, ktorej vyslovenia neúčinnosti sa žalobca domáha. V zmysle uvedeného tak D. Q. zaťažením svojho nehnuteľného majetku jednoznačne zhoršil postavenie veriteľa - žalobcu, ktorému týmto výrazne zhoršil možnosť uspokojenia svojej pohľadávky. D. Q. už počas prebiehajúceho súdneho konania uzatvoril záložnú zmluvu s osobou žalovaného, ktorou zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam:- nehnuteľnosť nachádzajúca za v kat. úz.

B., zapísaná v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru Okresného úradu B. na LV č. XXXX stavby so súp. č. XXX, na parc. č. XXX/X rodinný dom, stavba bez súp.č. na parc.č. XXX/X, bazén, stavba bez súp. č. na parc.č. XXX/X, bazén, stavba bez súp.č. na parc.č. XXX/X, tenisový kurt, v celosti, - nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. území B., zapísaná v katastri nehnuteľností Q. odboru Okresného úradu B. na LV č. XXX ako parcely registra „C“ KN parc.č. XXX/X, záhrady XXXX m², parc.č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria 468 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy 75 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy, 351 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy 609 m², parc.č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoria 560 m² a stavba so súp.č. XXX na parc.č. XXX/X - oceľová hala, v celosti, -nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. B., zapísaná v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru Okresného úradu B. na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ KN ako parc.č. XXX, zastavané plochy a nádvoria 727 m² v podiele 1/10 k celku, ktoré sú vo vlastníctve povinného, čím jednoznačne zhoršil vymožiteľnosť pohľadávky žalobcu. Predmetná záložná zmluva bola uzatvorená dňa 23.09.2010, t.j. už počas súdneho konania, v ktorom sa žalobca domáhal zaplattenia náhrady škody, pričom táto záložná zmluva mala podľa vyjadrenia D. Q. zabezpečovať pohľadávku žalovaného, ktorá vznikla na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 10.4.2006. D. Q. tak zabezpečil záložnou zmluvou pohľadávku, ktorá v tom čase existovala už viac ako štyri roky, čo tiež podporuje jeho podozrenie, že jediným úmyslom D. Q. bolo zhoršiť respektíve úplne vylúčiť uspokojenie pohľadávky žalobcu, ktorej zaplattenia sa domáhal vo vyššie uvedenom súdnom konaní. Dňa 24.9.2010 sa na Okresnom súde v Topoľčanoch uskutočnila konzultácia v súvislosti s vyhotovovaním znaleckých posudkov č. 40/2010 a 42/2010, ktoré vyhotovil znalec Ing. Pavel Martinec. Na uvedenú konzultáciu bol predvolaný pán R. T. ako osoba žeriavnika, ktorá bola oprávnená na obsluhu predmetného zdvíhacieho zariadenia. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že Záložná zmluva je datovaná na deň 23.9.2010 a teda deň pred tým ako bol predvolaný na konzultáciu žeriavnik pán R. T., ktorý obsluhoval zdvíhacie zariadenie, vo vlastníctve D. Q.. Je teda veľký predpoklad, že o priebehu konzultácie bol zo strany pána T. vyrozumieť aj D. Q.. Žalobca má pochybnosti o tom, že napriek tomu, že Záložná zmluva je datovaná na deň 23.9.2010 k jej podpisu došlo až neskôr v nadväznosti na konzultáciu, na ktorú bol predvolaný R. T.. Tieto skutočnosti si však žalobca preveriť nevie, nakoľko príslušný katastrálny odbor mu dotknutú listinu a to Záložnú zmluvu odmietol sprístupniť s odvolaním na to, že verejnosť katastrálneho portálu je obmedzená. Zároveň je nevyhnutné uviesť, že závery oboch znaleckých posudkov č. 40/2010 a 42/2010 vyzneli v prospech žalovaného. Ako ďalšie indície preukazujúce zámer D. Q. zmať uspokojenie pohľadávky žalobcu uvádza žalobca, že lustráciou Obchodného registra zistil, že D. Q. v júni 2017 po vydaní rozsudku súdu prvej inštancie (rozsudok zo dňa 19.5.2018) previedol svoj obchodný podiel (50% z celkového základného imania) v obchodnej spoločnosti BAKOMA, s.r.o., IČO: 36 519 286 na osobu R. R., pričom v zmysle účtovných závierok ku koncu roka 2016 vyplýva vlastné imanie uvedenej spoločnosti v sume 156906 € a ku koncu roku 2017 predstavovalo vlastné imanie spoločnosti sumu 144557 €. Okrem vyššie uvedenej spoločnosti previedol D. Q. vo februári roku 2018 svoj obchodný podiel (50% z celkového základného imania) aj v obchodnej spoločnosti KOR-DEL s.r.o., IČO: 36 561 126 na osobu R. R., pričom v zmysle poslednej riadnej účtovnej závierky vyhotovenej ku koncu roka 2017 vyplýva vlastné imanie uvedenej spoločnosti v sume 108857 €. V zmysle uvedeného oba obchodné podiely v uvedených obchodných spoločnostiach tak predstavujú pomerne vysokú majetkovú hodnotu, ktorej sa žalobca zbavil v čase keď odvolací súd rozhodoval o podanom odvolaní D. Q. voči prvoinštančnému rozsudku, ktorým súd priznal žalobcovi nárok na zaplattenie sumy 68.672,68 € s príslušenstvom. Uvedené úkony tak žalobca rovnako považuje za účelové, ktorými sa D. Q. zbavoval majetku za účelom zmarenia uspokojenia pohľadávky žalobcu ako jeho veriteľa. D. Q. ako osoba záložcu a žalovaný ako osoba záložného veriteľa, ktorý uzavreli Záložnú zmluvu zo dňa 23.9.2010 sú osobami, ktoré spolu dlhodobo podnikali a preto má žalobca nasledovné indície o tom, že medzi uvedenými osobami existuje vzťah spriaznených osôb. Indície, ktoré žalobcu viedli k tomu záveru sú nasledovné: v období od 25.1.1994 do 20.2.1996 boli žalovaný a D. Q. jedinými spoločníkmi a konateľmi obchodnej spoločnosti SOMA, s.r.o.; obe uvedené osoby boli zároveň zakladateľmi uvedenej obchodnej spoločnosti čo jednoznačne naznačuje, že sa museli poznať už pred založením obchodnej spoločnosti, v období od 14.6.1995 do 3.4.2008 boli žalovaný a D. Q. jedinými spoločníkmi a konateľmi obchodnej spoločnosti MONTA s.r.o.; obe uvedené osoby boli zároveň zakladateľmi uvedenej obchodnej spoločnosti, obe vyššie uvedené obchodné spoločnosti mali sídlo na adrese Y. Q. XXX, XXX XXTovarníky a teda v nehnuteľnosti, vo vlastníctve D. Q., žalovaný a D. Q. tak spoločne podnikali viac ako 14 rokov, pričom pri takto dlhej vzájomnej spolupráci je veľký predpoklad, že ich vzťahy sa natoľko prehĺbili, že možno o týchto osobách hovoriť ako o osobách vzájomne spriaznených. Žalobca citoval ustanovenia § 42a ods. 1, § 42a ods. 2 § 42a ods. 4, § 42b ods. 1,2. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe žalobcu uviedol, že s tvrdeniami žalobcu, ktoré uvádza vo svojej žalobe, nesúhlasí, tieto v celom rozsahu popiera. Z obsahu podanej žaloby vyplýva, že žalobca má pohľadávku voči D. Q. na zaplattenie sumy 68.672,68

Eur s príslušenstvom. Vyššie uvedená pohľadávka bola žalobcovi právoplatne priznaná na základe rozhodnutia OS Topoľčany zo dňa 19.5.2017, č.k. 8Cb/4/2009. Z obsahu podanej žaloby ďalej vyplýva, že žalobca mal byť jeho konaním ako žalovaného a D. Q. poškodený na svojich právach veriteľa. Žalobca sa preto vyššie uvedenou žalobou domáha vyslovenia neúčinnosti záložnej zmluvy voči jeho osobe, ktorou bolo zriadené záložné právo v prospech žalovaného k nižšie uvedeným nehnuteľnostiam vo vlastníctve D. Q.. Ďalej žalovaný uviedol, že odporovateľnosť právneho úkonu znamená nastolenie tzv. relatívnej neplatnosti právneho úkonu, tj. neplatnosti iba voči ukrátenému veriteľovi. Relatívne neúčinný právny úkon je platný, nastávajú podľa neho všetky účinky právom spojované s platným právnym úkonom. Iba vo vzťahu medzi účastníkmi (teda vo vzťahu medzi veriteľom a treťou osobou, ktorá od dlžníka nadobudla majetok alebo iné právo odporovateľné právnym úkonom), sa na tento právny vzťah hľadí, ako keby k onomu právnemu úkonu nedošlo. V pomeroch medzi účastníkmi sa právny úkon posudzuje teda tak, ako by nenastali jeho účinky. Podmienky, za ktorých môže veriteľ odporovať právny úkon dlžníka, upravuje ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca si v zmysle § 42b Občianskeho zákonníka uplatnil porušenie svojich práv voči žalovanému ako osobe, ktorá mala údajne prospech s právneho úkonu D. Q.. S prihliadnutím na všetky okolnosti tejto veci sa v tomto prípade jedná o odporovateľnosť podľa prvého príkladu, t.j. odporovateľnosť právneho úkonu vykonaného v prospech akejkoľvek tretej osoby. Tak ako to vyplýva z vyššie uvedených zákonných definícií "blízkej osoby", on ako žalovaný a D. Q. totiž nie sú blízkymi osobami v zmysle ust. § 116 Občianskeho zákonníka, resp. ust. § 117 Občianskeho zákonníka. Na základe týchto skutočností sa preto v tomto prípade na neho nevzťahujú ani povinnosti procesnej obrany. Pre úspešné uplatnenie si nárokov veriteľa v prvom prípade odporovateľnosti je nevyhnutné, aby boli základné predpoklady odporovateľnosti, tj. na strane dlžníka úmysel ukrátiť svojho veriteľa a na strane druhej známosť (vedomosť) tohto úmyslu, splnené súčasne. Preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa tak v tomto prípade ide na ťarchu veriteľa (žalobcu), nakoľko bez naplnenia tohto znaku mu nie je možné priznať nárok, ktorý si uplatní v konaní o neúčinnosť právneho úkonu (odporovateľnosť právneho úkonu). Žalobca v podanej žalobe preukazuje poškodenie svojich práva veriteľa na uspokojenie z vyššie uvedenej pohľadávky voči dlžníkovi - D. Q. nasledovnými dôkazmi a skutkovými tvrdeniami. Dňa 24.9.2010 sa mala na Okresnom súde Topoľčany uskutočniť konzultácia v súvislosti vyhotovením znaleckého posudku č. 40/2010 a č. 42/2010, ktoré vyhotovoval znalec Ing. Pavel Martinec. Na predmetnú konzultáciu bol predvolaný aj pán R. T. ako osoba žeriavnika, ktorá vykonávala obsluhu zdvíhacieho zariadenia. Deň pred konaním vyššie uvedenej konzultácie malo prísť k uzavretiu predmetnej záložnej zmluvy. Táto skutočnosť podľa vyjadrenia žalobou predstavuje "veľký predpoklad, že o priebehu konzultácie bol zo strany pána Speváka vyrozumený aj D. Q.." Pri elementárnom pohľade na vyššie uvedené vyjadrenie žalobcu však možno badať zjavný rozpor tohto tvrdenia. Z logiky veci totiž vyplýva, že v prípade, ak bola záložná zmluva uzavretá dňa 23.9.2010, pričom konzultácia na Okresnom súde Topoľčany prebehla dňa 24.9.2010, tj. po uzavretí záložnej zmluvy, nemohla táto konzultácia ovplyvniť uzavretie, resp. založiť účelovosť záložnej zmluvy. Záložná zmluva bola totiž uzavretá skôr ako prebehla samotná konzultácia na Okresnom súde Topoľčany, pričom on ako Žalovaný o tejto konzultácii nemal žiadnu vedomosť, nakoľko nebol účastníkom konania na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 8Cb/4/2009. Tvrdenia žalobcu ohľadne ovplyvnenia jeho konania ako žalovaného a konania D. Q. v dôsledku vyššie uvedenej konzultácie sa preto nezakladajú na pravde a nepreukazujú ani úmysel dlžníka (D. Q.), resp. jeho vedomosť ako žalovaného ukrátiť žalobcu ako veriteľa. Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že "má pochybnosť o tom, že napriek tomu, že záložná zmluva je datovaná na deň 23.9.2010 k jej podpisu došlo až neskôr v nadväznosti na konzultáciu, na ktorú bol predvolaný R. T." K vyjadreniu žalobcu ohľadne pochybnosti o dni uzavretia záložnej zmluvy uvádza, že záložnú zmluvu spoločne s D. Q. uzatvorili dňa 23.11.2010. Podpisy záložného veriteľa (Žalovaného) a záložcov (D. Q. a Q. Q.) boli pritom úradne overené na Obecnom úrade B.. Na základe vyššie uvedených skutočností tak k uzavretiu záložnej zmluvy nemohlo prísť až po konzultácii na Okresnom súde Topoľčany zo dňa 24.11.2010, tak ako to uvádza žalobca. V prípade, ak by tomu tak bolo, na záložnej zmluve by sa nemohlo nachádzať úradne potvrdené overenie podpisov spoločne s dátumom ich overenia. Toto tvrdenie žalobcu sa preto taktiež nezakladá na pravde a zároveň opätovne nepreukazuje úmysel dlžníka (D. Q.), resp. jeho vedomosť ako žalovaného ukrátiť žalobcu ako veriteľa na jeho právach. Žalobca uvádza ďalšie "indície" - prevody obchodných podielov, ktoré majú preukazovať údajný úmysel D. Q. a jeho ako žalovaného poškodiť žalobcu a zmať uspokojenie jeho vyššie uvedenej peňažnej pohľadávky. Žalobca z lustrácie Obchodného registra zistil, že D. Q. v júni 2017 previedol svoj obchodný podiel (50% z celkového základného imania) v obchodnej spoločnosti BAKOMA s.r.o., IČO: 36 519 286. zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, oddiel: Sro, vložka č. 10128/N na osobu R. R.. Žalobca zároveň z lustrácie Obchodného registra zistil, že D. Q. vo februári 2018 previedol svoj obchodný podiel (50% z celkového základného imania) v obchodnej spoločnosti KOR-

DEL s.r.o., IČO: 36 561 126 zapísanej v Obchodnom registri Okresného súdu Nitra, oddiel: Sro, vložka č. 14884/NI na osobu R. R.. Ako prvé si dovoľuje uviesť, že údajné prevody obchodných podielov vo vyššie uvedených obchodných spoločnostiach medzi D. Q. a R. R., na ktoré žalobca odkazuje, nemajú žiaden súvis s týmto konaním, ktorého predmetom je neúčinnosť právneho úkonu. Ďalej si dovoľuje uviesť, že o vyššie uvedených prevodoch obchodných podielov v obchodnej spoločnosti BAKOMA, s.r.o. a obchodnej spoločnosti KOR-DEL. s.r.o. nemá žiadnu vedomosť. Pri žiadnom z týchto právnych úkonov navyše nebol prítomný a nie sú mu známe žiadne dôvody tohto konania. Pre úplnosť si však dovoľuje uviesť, že aj napriek tomu, že ako žalovaný nemá žiadnu vedomosť o prevode vyššie uvedených obchodných podielov, z lustrácie Obchodného registra podľa jeho názoru nevyplývajú prevody obchodných podielov tak, ako to uvádza žalobca. V obchodnej spoločnosti BAKOMA, s.r.o., IČO: 36 519 286 totiž neprišlo v júni 2017 k žiadnemu prevodu obchodného podielu. Taktiež z lustrácie Obchodného registra vyplýva, že v obchodnej spoločnosti KOR-DEL s.r.o., IČO: 36 561 126 neprišlo vo februári 2018 k prevodu obchodného podielu. Pri preskúmaní údajov Obchodného registra možno skonštatovať, že k prevodom obchodných podielov vo vyššie uvedených obchodných spoločnostiach naozaj prišlo, avšak podľa údajov z Obchodného registra to nebolo v obdobiach, ktoré uvádza vo svojej žalobe žalobca. Vyššie uvedeného tvrdenia tak jednak nielenže nemajú žiaden súvis s týmto konaním, ale navyše sú aj nezrozumiteľné a nijako neovplyvňujú (nepotvrdzujú) nároky žalobcu, ktoré si v tomto uplatňuje žalobca voči nemu. Žalobca v žalobe ďalej uvádza, že on ako záložný veriteľ a D. Q. ako záložca spolu dlhodobo vzájomne podnikali. Na základe týchto skutočností, preto podľa jeho názoru existuje veľký predpoklad, že ich vzájomné vzťahy sa mali natoľko prehĺbiť, že sa stali vzájomne spriaznenými osobami. Žalobca opätovne tak ako v celej žalobe zakladá svoje tvrdenie na akomsi "predpoklade". Zo samotného tvrdenia, že spolu s D. Q. spoločne podnikali, však nie je podľa jeho názoru možné dôvodiť záver, že sú vzájomne spriaznené osoby. Na to, aby bolo možné prijať vyššie uvedený záver o vzájomnej spriaznenosti je potrebné okrem "veľkého predpokladu" uviesť aj nejaký dôkaz, ktorý by túto skutočnosť dostatočne a hodnoverne potvrdzoval. K tvrdeniam žalobcu si ďalej dovoľuje uviesť, že ich spolupráca s D. Q. bola čisto obchodná a popiera, že by sa aj napriek obdobiu spoločného podnikania vytvorila medzi nimi spriaznenosť. V čase, keď navyše uzavreli záložnú osobu, už spolu nepodnikali. Žalobca sa v podanej žalobe odvoláva len na "podozrenia", "predpoklady" alebo "indície", avšak neoznačuje žiadne konkrétne dôkazy, ktorými by svoje tvrdenia vedel hodnoverne preukázať. Tento postup je však možné sčasti chápať, a to vzhľadom na rozsiahlu dôkaznú núdzu žalobcu, ktorá v tomto prípade existuje. V civilnom sporovom konaní však dôkazné bremeno tvrdení predstavuje ťarchu strany žalobcu. V prípade, ak si tento svoju povinnosť riadne nesplní, oslabuje tak svoju pozíciu ako strany v spore a je možné dôvodne očakávať, že jeho žalobnému návrhu nebude vyhovené. On ako veriteľ a D. Q. ako dlžník uzavreli dňa 1 0.4.2006 Zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo požičanie peňažnej sumy vo výške 9.000.000,- Sk. Vyššie uvedená peňažná suma bola D. Q. skutočne vyplatená na jeho bankový účet dňa 11.4.2006; kópiu výpisu z bankového účtu zo dňa 1 1.4.2006 prikladá v prílohe tohto vyjadrenia. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že k reálnemu naplneniu zmluvy o pôžičke skutočne prišlo. Nakoľko poskytol dlžníkovi (D. Q.) finančné prostriedky, bola v tomto prípade na mieste aj jeho legitímna snaha (vzhľadom na nie malú výšku pôžičky) vyžadovať, aby mu bolo poskytnuté primerané zabezpečenie. Dôsledkom tejto situácie bolo už spomínané uzavretie záložnej zmluvy. Pre úspešné uplatnenie nárokov veriteľa v súdnom konaní o neúčinnosti právnych úkonov je potrebné naplnenie (preukázanie) základného predpokladu, ktorým je úmysel ukrátiť veriteľa. Tak ako to vyplýva z predloženého bankového výpisu, skutočne (reálne) poskytol dlžníkovi (D. Q.) peňažnú sumu, za ktorú mu bolo poskytnuté primerané zabezpečenie (zriadením záložného práva). Z týchto skutočností preto podľa jeho názoru jasne vyplýva, že v tomto prípade sa nemôže jednať o žiadny úmysel dlžníka svojim konaním ukrátiť záujmy veriteľa. Konanie medzi ním a D. Q. nepredstavovalo ukracujúci právny úkon, nakoľko mu bolo poskytnuté primerané zabezpečenie (záložné právo) za skutočne poskytnuté protiplnenie (peňažná suma vo výške 9.000.000,- Sk). Využitie zákonom dovoleného a platného právneho inštitútu (záložného práva), ktorý sleduje legitímne ciele (zabezpečenie skutočne poskytnutej pohľadávky) preto v danom prípade nemôže byť považované za konanie, ktoré by ukracovalo uspokojenie žalobcu ako veriteľa peňažnej pohľadávky voči D. Q..

2. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 5C/51/5018 - 101 zo dňa 13.03.2019 tak, že: I. Súd žalobu zamietá. II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške nároku bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu. Proti tomuto rozsudku (vychádzajúcemu z oneskorenosti podanej žaloby s ohľadom na plynutie lehoty od urobenia úkonu - podpisu zmluvy a nie až od vzniku záložného práva povolením vkladu) podal žalobca odvolanie a Krajský súd v Nitre uznesením sp. zn. 8Co/149/2019-167 zo dňa 10.10.2019 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na

nové konanie a rozhodnutie. Na pojednávaní dňa 11.03.2020 súd uznesením pripustil zmenu žaloby v časti dátumu uzavretia záložnej zmluvy 23.11.2010 a v časti, že záložnú zmluvu spolu s dlžníkom D. Q. uzavrela aj manželka Q. Q..

3. Napadnutým (zhora v záhlaví tohto rozhodnutia označeným) rozsudkom Okresný súd Topoľčany ako súd prvej inštancie v poradí druhým rozsudkom podanú žalobu zamietol a súčasne o trovách sporu voči sebe navzájom rozhodol tak, že žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške nároku bude rozhodnuté samostatným uznesením.

4. S poukazom na doplnené dokazovanie prvoinštančný súd skutkový stav zistil nasledovne:

Zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23.11.2010 uzavretej medzi dlžníkom žalobcu p. D. Q. a p. Q. Q. ako záložcami a žalovaným ako záložným veriteľom súd zistil, že v prospech žalovaného bolo zriadené záložné právo k tam uvedeným nehnuteľnostiam nachádzajúca sa v kat. úz. B., zapísané v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru N. úradu B. na LV č. XXXX ako - stavby so súp. č. XXX, na parc. č. XXX/X rodinný dom, stavba bez súp.č. na parc.č. XXX/X, bazén, stavba bez súp. č. na parc.č. XXX/X, bazén, stavba bez súp.č. na parc.č. XXX/X, tenisový kurt, v celosti, - nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. území B., zapísaná v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru Okresného úradu B. na LV č. XXX ako parcely registra „C“ KN parc.č. XXX/X, záhrady XXXX m², parc.č. XXX/X, zastavané plochy a nádvorcia 468 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy 75 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy, 351 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy 609 m², parc.č. XXX/X, zastavané plochy a nádvorcia 560 m² a stavba so súp.č. XXX na parc.č. XXX/X - oceľová hala, v celosti, -nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. B., zapísaná v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru Okresného úradu B. na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ KN ako parc.č. XXX, zastavané plochy a nádvorcia 727 m² v podiele 1/10 k celku, ktoré sú vo vlastníctve povinného -D. Q. vo vkladovom konaní, ktoré prebiehalo na Okresnom úrade Topoľčany, katastrálny odbor pod V-2460/2010, pričom záložná zmluva bola zavkladovaná dňa 24.09.2018. Žalobca sa v súdnom konaní, ktoré v rámci prvej inštancie prebiehalo na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 8Cb/4/2009 domáhal zaplatať náhrady škody voči osobe: D. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom Y. Q. XXX/XX, B.. Súd v tejto veci vydal rozsudok pod sp.zn.8Cb/4/2009-894 dňa 19.5.2017, ktorým zaviazal D. Q. na zaplatať sumu 68.672,68 € s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 68.672,68 € od 13.9.2008 do zaplatať. Krajský súd v Nitre, rozsudkom sp. zn. 26Cob/76/2017 (zo dňa 10.5.2018) rozsudok okresného súdu potvrdil. Oba vyššie uvedené rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 3.9.2018 a prvoinštančný rozsudok nadobudol vykonateľnosť dňa 7.9.2018. Uznesením Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 8Cb/4/2009-312 zároveň súd nariadil (dňa 10.12.2010) predbežné opatrenie, ktorým uložil D. Q. zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXX, LV č. XXXX a LV č. XXXX, ktoré sú v jeho vlastníctve. Z lustrácie Obchodného registra súd zistil, že z nej nevyplyvajú prevody obchodných podielov tak, ako to uvádza žalobca, v obchodnej spoločnosti BAKOMA, s.r.o., IČO: 36 519 286 neprišlo v júni 2017 k žiadnemu prevodu obchodného podielu. V obchodnej spoločnosti KOR-DEL s.r.o., IČO: 36 561 126 neprišlo vo februári 2018 k prevodu obchodného podielu. Žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie na Okresný súd Banská Bystrica, ktorý podaním zo dňa 25.9.2018 vydal poverenie na vykonanie exekúcie súdному exekútorovi JUDr. Soni Stodolovej. Z výpisu z účtu p. D. Q. (čl.61 spisu) zo dňa 11.04.2006 vyplýva, že dňa 11.04.2006 bola na tento účet od žalovaného doručená suma 9.000.000,-Sk. Zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 10.04.2006 uzavretej medzi veriteľom: S. E. E. a dlžníkom: D. Q. vyplýva, že predmetom pôžičky bolo prenechanie veriteľom dlžníkovi sumy 9.000.000,-Sk, ktoré boli vyplatené dlžníkovi na účet a dlžník sa zaviazal vrátiť poskytnutú pôžičku do 31.12.2007.

5. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, s poukazom na vykonané dokazovanie, zistený skutkový stav veci a citované ustanovenia Občianskeho zákonníka (OZ - zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov - § 42a ods. 1, 2 a 4, § 42b ods. 1, 2 a 4), odôvodnil nasledovne:

Na základe prevedeného dokazovania, zisteného skutkového stavu ako i jeho právnej kvalifikácie dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Žalobca sa podanou žalobou domáhal vyslovenia neúčinnosti Záložnej zmluvy uzavretej dňa 23.11.2010 voči nemu, ktorou bolo zriadené záložné právo v prospech žalovaného k nižšie uvedeným nehnuteľnostiam vo vlastníctve D. Q.. Súd dospel k záveru, že neboli splnené podmienky na úspešné odporovanie právnomu úkonu v zmysle dikcie ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrať svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy. Z prevedeného dokazovania vyplynulo, že žalobca má pohľadávku voči D. Q. na zaplatať sumu 68.672,68 eur s prísl. Táto pohľadávka bola žalobcovi právoplatne priznaná rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 8Cb/4/2009 -894 zo dňa 19.05.2017, ktorý rozsudok bol potvrdený

rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 26Cob/76/2017 zo dňa 10.05.2018, oba rozsudky nadobudli právoplatnosť dňa 3.9.2018 a prvoinštančný rozsudok nadobudol vykonateľnosť dňa 7.9.2018. Žalovaný ako veriteľ a D. Q. ako dlžník uzavreli dňa 10.4.2006 Zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo požičanie peňažnej sumy 9.000.000,- Sk. Vyššie uvedená peňažná suma bola D. Q. vyplatená na jeho bankový účet dňa 11.4.2006. Zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 23.11.2010 uzavretej medzi dlžníkom žalobcu p. D. Q. a p. Q. Q. ako záložcami a žalovaným ako záložným veriteľom vyplýva, že v prospech žalovaného bolo zriadené záložné právo k tam uvedeným nehnuteľnostiam nachádzajúca za v kat. úz. B., zapísané v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru Okresného úradu B. na LV č. XXXX ako - stavby so súp. č. XXX, na parc. č. XXX/X rodinný dom, stavba bez súp.č. na parc.č. XXX/X, bazén, stavba bez súp. č. na parc.č. XXX/X, bazén, stavba bez súp.č. na parc.č. XXX/X, tenisový kurt, v celosti, - nehnuteľnosť nachádzajúca za v kat. území B., zapísaná v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru N. úradu B. na LV č. XXX ako parcely registra „C“ KN parc.č. XXX/X, záhrady 2267 m², parc.č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoría 468 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy 75 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy, 351 m², parc.č. XXX/X, ostatné plochy 609 m², parc.č. XXX/X, zastavané plochy a nádvoría 560 m² a stavba so súp.č. XXX na parc.č. XXX/X - oceľová hala, v celosti, -nehnuteľnosť nachádzajúca sa v kat. úz. B., zapísaná v katastri nehnuteľností Katastrálneho odboru Okresného úradu B. na LV č. XXXX ako parcela registra „C“ KN ako parc. č. XXX, zastavané plochy a nádvoría 727 m² v podiele 1/10 k celku, ktoré sú vo vlastníctve povinného - D. Q. vo vkladovom konaní, ktoré prebiehalo na Okresnom úrade Topoľčany, katastrálny odbor pod V-2460/2010, pričom záložná zmluva bola zavkladovaná dňa 24.09.2018. Žalobca si v zmysle §42b Občianskeho zákonníka uplatnil porušenie svojich práv žalobcu voči žalovanému ako osobe, ktorá mala mať prospech z právneho úkonu D. Q.. V danej veci ide o odporovateľnosť právneho úkonu vykonaného v prospech akejkoľvek tretej osoby, nakoľko nejde o osobu blízku (pojem blízka osoba upravuje ust. §-u 116 Občianskeho zákonníka). Pre úspešné uplatnenie si nároku veriteľa je nevyhnutné, aby boli splnené súčasne základné predpoklady odporovateľnosti, t.j. na strane dlžníka úmysel ukrátiť svojho veriteľa a na druhej strane známosť (vedomosť) tohto úmyslu. Preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa je na žalobcovi, nakoľko bez uplatnenia tohto predpokladu nie je možné priznať nárok, ktorý si uplatnil v konaní o neúčinnosť právneho úkonu. Žalobca v žalobe preukazoval poškodenie svojho práva veriteľa na uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi D. Q. tým, že v konaní vedenom pod sp.zn. 8Cb/4/2009 dňa 24.09.2010 sa mala na Okresnom súde Topoľčany uskutočniť konzultácia v súvislosti s vyhotovením znaleckého posudku č. 40/2010 a č. 42/2010, ktoré vyhotovoval znalec Ing. Pavel Martinec, kde bol predvolaný aj pán R. T. ako osoba žeriavnika, ktorá vykonávala obsluhu zdvíhacieho zariadenia. Záložná zmluva bola uzavretá 23.11.2010, kedy už D. Q. bezpochyby vedel, že znalecké posudky smerujú v jeho neprospech. Uvedená konzultácia a následne vyhotovenie znaleckých posudkov mohli založiť účelovosť uzatvorenej záložnej zmluvy. Tieto tvrdenia žalobca ničím nepreukázal, podľa názoru súdu tieto tvrdenia žalobcu nepreukazujú úmysel jeho dlžníka - D. Q. ukrátiť svojho veriteľa uzavretím záložnej zmluvy so žalovaným v priebehu dokazovania v súdnom spore 8Cb/4/2009, keď k uzavretiu zmluvy o pôžičke medzi žalovaným a D. Q. a k jej plneniu došlo skôr ako sa začalo uvedené súdne konanie, t.j. v roku 2006. Žalovaný uviedol, že on nemal žiadnu vedomosť o smere znaleckých posudkov, nemal vedomosť ani o súdnom konaní medzi žalobcom a D. Q., tvrdenia žalobcu teda nepreukazujú ani vedomosť žalovaného o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Žalobca tiež tvrdil, že prevody obchodných podielov majú preukazovať úmysel D. Q. a žalovaného poškodiť žalobcu a zmariť uspokojenie jeho vyššie uvedenej peňažnej pohľadávky, keď D. Q. v júni 2017 previedol svoj obchodný podiel (50% z celkového základného imania) v obchodnej spoločnosti BAKOMA s.r.o., IČO: 36 519 286 na osobu R. R. a D. Q. vo februári 2018 previedol svoj obchodný podiel (50% z celkového základného imania) v obchodnej spoločnosti KOR-DEL s.r.o., IČO: 36 561 126 na osobu R. R.. Uvedené tvrdenia žalobcu o prevodoch obchodných podielov vo vyššie uvedených obchodných spoločnostiach medzi D. Q. a R. R., na ktoré žalobca odkazoval, jednak nemajú žiaden súvis s týmto konaním, ktorého predmetom je neúčinnosť právneho úkonu a z lustrácie Obchodného registra nevyplývajú prevody obchodných podielov tak, ako to uvádza žalobca, keď v obchodnej spoločnosti BAKOMA, s.r.o., IČO: 36 519 286 neprišlo v júni 2017 k žiadnemu prevodu obchodného podielu, v obchodnej spoločnosti KOR-DEL s.r.o., IČO: 36 561 126 neprišlo vo februári 2018 k prevodu obchodného podielu. Vo vyššie uvedených obchodných spoločnostiach k prevodu prišlo, avšak podľa údajov z Obchodného registra to nebolo v obdobiach, ktoré uvádzal vo svojej žalobe žalobca. Vyššie uvedeného tvrdenia nemajú žiaden súvis s týmto konaním a nijako neovplyvňujú (nepotvrdzujú) nároky žalobcu, ktoré si v tomto konaní uplatňuje žalobca voči žalovanému. Žalobca ďalej tvrdil, že žalovaný ako záložný veriteľ a D. Q. ako záložca spolu dlhodobo vzájomne podnikali. Na základe týchto skutočností preto podľa jeho názoru existuje veľký predpoklad, že ich vzájomné vzťahy sa mali natoľko prehĺbiť, že sa stali vzájomne spriaznenými osobami. Podľa

názoru súdu, zo samotného tvrdenia, že žalovaný spolu s D. Q. spoločne podnikali, nie je možné dôvodiť záver, že sú vzájomne spriaznené osoby. Na to, aby bolo možné prijať vyššie uvedený záver o vzájomnej spriaznenosti je potrebné uviesť aj nejaký dôkaz, ktorý by túto skutočnosť dostatočne a hodnoverne potvrdzoval. Žalobca tiež uviedol, že záložná zmluva sa uzatvárala až o 4 a pol roka potom, ako žalovaný poskytol D. Q. peňažné prostriedky podľa zmluvy o pôžičke. Z prevedeného dokazovania vyplynulo, že v čase, keď žalovaný s p. D. Q. uzavreli záložnú zmluvu, už spolu nepodnikali. Podľa vyjadrenia žalovaného podnikal s p. D. Q. do roku 2008, ich podnikanie do tohto roku bolo korektné a on nepovažoval za potrebné riešiť zabezpečenie pôžičky, vedel o pretrvávajúcich zdravotných problémoch D. Q. počas spoločnej doby výkonu podnikateľskej činnosti, bolo mu oznámené, že p. D. Q. bol od roku 2010 uznaný za zdravotne ťažko postihnutého, preto trval na vyriešení resp. zabezpečení jeho pohľadávky, čoho výsledkom bolo uzavretie hore uvedenej záložnej zmluvy. Z dokazovania vyplynulo, že žalovaný ako veriteľ a D. Q. ako dlžník uzavreli dňa 10.4.2006 Zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej bolo požičanie peňažnej sumy 9.000.000,- Sk. Vyššie uvedená peňažná suma bola D. Q. vyplatená na jeho bankový účet dňa 11.4.2006. Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že prišlo k reálnemu naplneniu zmluvy o pôžičke, pričom za uvedenú peňažnú sumu bolo žalovanému poskytnuté primerané zabezpečenie - zriadenie záložného práva. Z hore uvedených skutočností preto podľa názoru súdu vyplynulo, že konanie medzi žalovaným a D. Q. nepredstavovalo ukracujúci právny úkon, nakoľko žalovanému bolo poskytnuté primerané zabezpečenie- záložné právo za skutočne poskytnuté protiplnenie -pôžička v sume 9.000.000.- Sk. Využitie zákonom dovoleného a platného právneho inštitútu (záložného práva), ktorý sleduje legitímne ciele (zabezpečenie skutočne poskytnutej pohľadávky), preto v danom prípade nemôže byť považované za konanie, ktoré by ukracovalo uspokojenie žalobcu ako veriteľa peňažnej pohľadávky voči D. Q.. V zmysle konštantnej judikatúry súdov platí, že dlžník môže mať úmysel ukrátiť uspokojenie vymáhanej pohľadávky svojho veriteľa, len ak v dôsledku právneho úkonu, ktorým prevádza svoju vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu na iného, skutočne došlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa. Preto o ukracujúci právny úkon v zmysle §42a OZ nejde, ak dlžník dostal od nadobúdateľa za prevedené veci, práva alebo inej majetkovej hodnoty skutočne (reálne) ich obvyklú cenu alebo mu za ne bola inak poskytnutá primeraná (rovnocenná) náhrada. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že z prevedeného dokazovania nevyplývalo, že konanie medzi žalovaným a D. Q. predstavovalo ukracujúci právny úkon, nakoľko žalovanému bolo poskytnuté primerané zabezpečenie - záložné právo za skutočne poskytnuté protiplnenie - finančná suma 9.000.000,-Sk. Žalobca v tomto súdnom konaní nepreukázal úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a na strane žalovaného známosť (vedomosť) tohto úmyslu, preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď neboli splnené podmienky na úspešné odporovanie právnomu úkonu v zmysle dikcie ustanovenia § 42a Občianskeho zákonníka. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok - zákon č. 160/2015 Z. z.), keď žalovaný mal vo veci plný úspech, preto žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej výške náhrady rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

6. Uvedený rozsudok včas podaným odvolaním napadol len žalobca domáhajúci sa jeho zmeny tak, aby jeho žalobe bolo vyhovené a aby mu bola priznaná náhrada trov celého konania, keď súdu prvej inštancie vyčítal nesprávne skutkové závery z vykonaného dokazovania a nesprávne právne posúdenie veci. Má za to, že v rámci prvoinštančného konania boli preukázané všetky podstatné skutočnosti, ktoré majú za následok neúčinnosť právneho úkonu - záložnej zmluvy. Zriadeným záložným právom na všetok svoj nehnuteľný majetok D. Q. (dlžník) podmienil možnosť jeho speňažovania v rámci exekúcie (a následné uspokojenie jeho pohľadávky) súhlasom žalovaného ako prednostného záložného veriteľa, exekútor teda nemá možnosť pristúpiť k speňaženiu majetku dlžníka za účelom uspokojenia jeho pohľadávky, keď dlžník nevlastní žiaden iný majetok, z ktorého by bolo možné jeho pohľadávku uspokojiť; dlžník tak zapríčinil, že uspokojenie jeho pohľadávky nie je len ohrozené, ale za aktuálneho stavu aj nemožné. Nemožnosť uspokojenia jeho pohľadávky voči dlžníkovi spôsobuje aj samotný žalovaný, ktorý žiadnym účinným spôsobom ním deklarovanú pohľadávku zo zmluvy o pôžičke zo dňa 10.4.2006 nevymáhal, čo malo za následok premlčanie jeho pohľadávky voči dlžníkovi. V čase keď on voči dlžníkovi viedol súdne konanie o zaplatenie náhrady škody bola uzatvorená záložná zmluva žalovaného s dlžníkom, pričom v tom čase boli dlžníkovi známe výsledky znaleckého dokazovania vyznievajúce jednoznačne v neprospech dlžníka, a tak vzhľadom na tieto závery znalca, si bol jednoznačne vedomý, že jeho úspech v predmetnom súdnom konaní 8Cb/4/2009 je viac menej vylúčený. Žalovaný však ani po uzatvorení záložnej zmluvy s dlžníkom nevykonával žiadne úkony za účelom vymoženía svojej zabezpečenej pohľadávky, keď tvrdenia žalovaného ohľadom jeho nečinnosti považuje za bezpredmetné, nakoľko tým, že bol spoločníkom v spoločnosti MONTA s.r.o. sa žiadnym

spôsobom nezlepšovala či nezabezpečovala vymožitelnosť jeho pohľadávky, keďže peniaze požičal dlžníkovi ako fyzickej osobe. Vyhlásenie žalovaného, že mal možnosť nakladať s majetkom firmy je rovnako bezpredmetné a nemalo žiaden vplyv na jeho pohľadávku voči dlžníkovi, teda konanie žalovaného tak nasvedčuje tomu, že jeho konanie nesmerovalo k uspokojeniu jeho pohľadávky a že jediným úmyslom bolo blokovať uspokojenie jeho pohľadávky voči dlžníkovi. Žalovaný síce deklaruje, že záložná zmluva bola uzatvorená za účelom zabezpečenia uspokojenia jeho pohľadávky, avšak o pravdivosti tohto jeho tvrdenia vyvstávajú vážne pochybnosti, nakoľko svojou pasivitou spôsobil premlčanie aj záložného práva. O pravdivosti a hodnovernosti svedeckej výpovede Q. Q. možno mať vážne pochybnosti, keď z vykonaného dokazovania a to z listinného dôkazu - zmluvy o pôžičke je jednoznačné, že jej tvrdenie svedkyne (že práve ona si od žalovaného peniaze požičala a že podpisovala zmluvu o pôžičke) nebolo pravdivé. Čo sa týka vyjadrenia svedka D. Q., že finančné prostriedky z predaja obchodných podielov boli použité na úhradu doktorov, vzhľadom k ich hodnote vo výške spolu okolo 120 000 eur má za to, že je to vysoko nepravdepodobné, keď drvivá väčšina zdravotnej pomoci je v prípade riadne uzatvoreného zdravotného poistenia bezplatná. Má tak za to, že buď pán Q. nevypovedal pravdivo alebo previedol predmetné obchodné podiely za cenu, ktorá nezodpovedala ich skutočnej hodnote a to v úmysle ho poškodiť a znemožniť uspokojenie jeho pohľadávky. Konanie žalovaného (?), ktorým sa zbavuje svojho majetku, jednoznačne preukazuje úmysel dlžníka ho poškodiť a znemožniť uspokojenie jeho pohľadávky. D. Q. zároveň v decembri 2016 nadobudol obchodný podiel v spoločnosti Wellness Thermal s.r.o., ktorý následne v novembri 2018 previedol na tretiu osobu, keď on odhaduje hodnotu jeho obchodného podielu podľa účtovnej závierky k 31.12.2018 v sume cca 193 000 eur a je možné predpokladať, že obdobnú hodnotu mal aj v čase jeho prevodu. Z predaja obchodného podielu D. Q. žiadnu sumu nepoužil ani na úhradu premlčanej pohľadávky žalovaného a ani na úhradu jeho pohľadávky, vzhľadom na čo sa javí nepravdivá jeho výpoveď o tom, že má záujem svoj dlh voči žalovanému vyrovnáť. Zároveň je potrebné uviesť, že v čase prevodu obchodného podielu mal D. Q. už doručené upovedomenie o začatí exekúcie (dňa 11.10.2018) v exekúcii vedenej súdnym exekútorom JUDr. Soňou Stodolovou pod sp. zn. 157EX/564/18. D. Q. previedol aj svoje obchodné podiely v spoločnosti BAKOMA s.r.o. vo februári 2018 a v spoločnosti KOR-DEL s.r.o. v júni 2017, keď ani v tomto prípade nevykonal ani len čiastočnú úhradu na svoj dlh, či už voči nemu alebo voči žalovanému. Zároveň je nevyhnutné uviesť, že vo všetkých troch prípadoch nadobudla obchodný podiel osoba s ním spriaznená a to R. Q. R., o ktorej sa domnieva, že ide v súčasnosti o jeho manželku, keď je vysoký predpoklad, že už v čase prevodu obchodných podielov boli tieto dve osoby spriaznené a D. Q. takto konal výlučne v záujme jeho poškodiť. V spore poukazoval tiež na skutočnosť, že žalovaný a D. Q. sú osobami dlhodobo spolupodnikajúcimi, mali nadštandardné priateľské vzťahy a preto má indície o tom, že medzi nimi existuje vzťah spriaznených osôb; indície, ktoré ho k tomuto záveru vedú sú nasledovne: v období od 25.1.1994 do 20.2.1996 boli žalovaní a D. Q. jedinými spoločníkmi a konateľmi obchodnej spoločnosti SOMA s.r.o., obdobne tak figurovali v spoločnosti MONTA s.r.o. od 14.6.1995 do 3.4.2008, keď obe spoločnosti mali sídlo (na adrese Y. Q. XXX, B.) v nehnuteľnosti vo vlastníctve D. Q., teda spoločne podnikali viac ako 14 rokov a je veľký predpoklad, že ich vzťahy sa natoľko prehĺbili, že je možné o týchto osobách hovoriť ako o osobách vzájomne spriaznených. Tomuto nasvedčuje aj poskytnutie pôžičky 9 mil. Sk bez akéhokoľvek zabezpečenia, jej nevymáhanie s následkom premlčania aj záložného práva. Ich konanie nasvedčuje tomu, že účelom uzatvorenia záložnej zmluvy bolo zmať uspokojenie jeho pohľadávky a hoci nedisponoval priamym dôkazom preukazujúcim úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť žalovaného o tomto úmysle, nestotožňuje sa s právnym názorom súdu prvej inštancie o tom, že oprávnenosť podanej žaloby nepreukázal, keď pri hodnotení všetkých dôkazov a zistených skutočností v ich vzájomnej súvislosti by súd zrejme k opodstatnenosti žaloby bol dospel.

7. Žalovaný vo vyjadrení k podanému odvolaniu (ku ktorému sa už žalobca nevyjadroval) žiadal napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. K pochybnostiam žalobcu ako dôvodu podania odvolania poukázal na to, že odvolací súd vyjadril svoj právny názor k začiatku plynutia premlčacej doby v prípade záložného práva, avšak žalobca má stále za to, že lehota na jeho vykonanie už uplynula. V závere odvolania si je žalobca vedomý neunesenia dôkazného bremena, pretože nedisponoval priamym dôkazom preukazujúcim úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa a jeho vedomosť o tomto úmysle D. Q.. Tvrdenia žalobcu v odvolaní sú formulované vo forme dohadov, podozrení a špekulácií, keď žalobca v podanom odvolaní nijako nepreukázal existenciu ním prezumovaného odvolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP. Napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a presvedčivo a vyčerpávajúco odôvodnený, s rešpektovaním práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Zotrúva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a k spochybňovaniu výpovedí svedkov zo strany žalobcu uvádza, že sa jedná opätovne len o nepodložené tvrdenia žalobcu, keď žalobca jednoznačne nepreukázal na čom sa jeho pochybnosti zakladajú a

nepredložil žiadne relevantné dôkazy, z ktorých by bolo možné vyvodiť iný záver ako ten, ku ktorému dospel prvoinštančný súd. Žalobcom namietané skutočnosti neboli žiadnym spôsobom preukázané a teda za tejto procesnej situácie neunesenia jeho dôkazného bremena je potrebné rozsudok potvrdiť. V prípade žalobcom ničím nepodložených pochybností je potrebné prijať záver, že jeho tvrdenia nie sú substancované, nepostačuje všeobecné vyhlásenie žalobcu, z ktorého je možné vyvodiť iba konkludentný nesúhlas strany so skutkovým stavom tvrdeným protistranou. Vzhľadom k ustanoveniu § 151e ods. 2 OZ k premlčaniu záložného práva ešte neprišlo a k premlčaniu pohľadávky taktiež neprišlo, nakoľko z ustanovenia § 100 ods. 2 vety tretej OZ možno vyvodiť, že záložné právo sa nepremlčuje skôr, než zabezpečená pohľadávka. Zákonné ustanovenie § 151j ods. 2 OZ umožňuje uspokojenie zo zálohu aj v prípade, ak by bola zabezpečená pohľadávka premlčaná a z hľadiska záväzkového vzťahu by nebolo možné dosiahnuť jej prisúdenie.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku a viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalobcu, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP ako rozhodnutie (vo výroku) vecne správne, pričom súčasne o trovách odvolacieho konania strán sporu rozhodol v zmysle ustanovení § 396 ods. 1, § 255 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, keď o výške náhrady bude konať a rozhodovať následne súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP.

9. Aby bol žalobca v konaní úspešný, bolo potrebné, aby boli naplnené (ním preukázané) základné predpoklady odporovateľnosti právny úkonov (existencia právneho úkonu, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, platnosť odporovateľného právneho úkonu, vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa, ukrátenie veriteľa = objektívna stránka odporovateľnosti a úmysel ukrátiť veriteľa = subjektívna stránka odporovateľnosti). Úmyslom ukrátiť veriteľa sa rozumie úmysel priamy (dolus directus), t. j. vedomie dlžníka, že svojím právnym úkonom ukráti veriteľovu pohľadávku a vôľa tak urobiť. Inými slovami: dlžník sa chce vyhnúť svojej povinnosti veriteľovu pohľadávku splniť. Nepožaduje sa však vedomie dlžníka, že veriteľova pohľadávka je vymáhateľná, stačí objektívna skutočnosť, že je vymáhateľná. Preukázanie úmyslu je jednou z najzložitejších a najpodstatnejších otázok odporovateľnosti právneho úkonu v konkrétnom prípade. Úmysel ukrátiť veriteľa sa predpokladá pri právnych úkonoch, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi alebo ktoré dlžník urobil v prospech týchto osôb. Túto právnú domnienku možno vyvrátiť, teda preukázať, že neplatí, ak sa dokáže, že druhá strana dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla rozpoznať.

10. V § 42a ods. 2 OZ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=31&p=1350855-1350855&f=2>> sú upravené dva druhy odporovateľných právnych úkonov. Oba druhy odporovateľných právnych úkonov sa však vzájomne líšia skutkovou podstatou a dôkazným bremenom.

11. Prvý prípad odporovateľnosti sa týka právneho úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných 3 rokoch v úmysle ukrátiť veriteľa (animo fraudandi), ak musel byť tento úmysel druhej strane známy. Úmysel dlžníka a vedomosť druhej strany právneho úkonu ukrátiť ktoréhokoľvek veriteľa musí byť veriteľom tvrdený a dokázaný. Ak veriteľ neuplatní svoje odporovacie právo do 3 rokov od doby, kedy bol odporovateľný právny úkon urobený, jeho právo odporovať zanikne. K počítaniu lehoty v prípade dispozície s nehnuteľnosťou sa odvolací súd vyjadril vo svojom prvom rozhodnutí.

12. Druhým prípadom odporovateľnosti sú právne úkony, ktorými boli veritelia dlžníka ukrátení a ku ktorým došlo v posledných 3 rokoch medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou (§ 116 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=31&p=1351299-1351300&f=2>> a § 117 OZ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=31&p=1351301-1351302&f=2>>) alebo ktoré urobil dlžník v uvedenom čase v prospech týchto osôb, s výnimkou prípadu, keď druhá strana dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa nemohla rozpoznať ani pri náležitej starostlivosti. V týchto prípadoch zákon úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa i vedomosť blízkej osoby o existencii tohto úmyslu predpokladá. Osoba blízka dlžníkovi sa môže podľa ustanovenia § 42a ods. 2 OZ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=31&p=1350855-1350855&f=2>> ubrániť odporovacej žalobe, len ak preukáže, že o dlžníkovom úmysle skrátit odporovateľným právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, napriek tomu, že vyvinula náležitú starostlivosť na poznanie tohto dlžníkovho úmyslu a šlo o náležitú starostlivosť.

13. V ustanoveniach § 42a ods. 3 <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=31&p=1350857-1350863&f=2>> a 4 OZ <<https://www.epi.sk/form/goto.ashx?t=31&p=1350864-1350871&f=2>> sú uvedené ďalšie špecifické prípady, keď možno právny úkon dlžníka ukracujúci pohľadávku veriteľa napadnúť odporom. V uvedených prípadoch sa tiež stanovuje lehota v trvaní 3 rokov, ktorá začína plynúť od uskutočnenia právneho úkonu dlžníka s treťou osobou. Tieto prípady sú špecifické tým, že zákon jasne definuje, za akých okolností je možný konflikt záujmov medzi dlžníkom a treťou osobou, na ktorú bol prevedený

majetok dlžníka. Aj v týchto prípadoch sa tretie osoby môžu brániť tým, že ani pri náležitej starostlivosti nemohli rozpoznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

14. V danej veci, ako správne uviedol súd prvej inštancie, ide o odporovateľnosť právneho úkonu vykonaného v prospech tretej osoby. Hoci sa žalobca snažil navodiť dojem, že žalovaný a p. D. Q. sú spriaznenými osobami, a to s poukazom na ich obchodné aktivity v rokoch 1994 až 2008, odvolací súd túto argumentáciu žalobcu nepovažuje za právne relevantnú, nakoľko Občiansky zákonník nepozná pojem „spriaznené osoby“. Pojem „spriaznená osoba“ pozná zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii pre účely tohto zákona (§ 60 a § 9), keď úprava ohľadom spriaznenej osoby fyzickej osoby je totožná s úpravou v Občianskom zákonníku, ktorá za blízku osobu priateľa nedefinuje. Občiansky zákonník upravuje skutkovú podstatu odporovateľného právneho úkonu uskutočneného medzi dlžníkom a jeho blízkou osobou, pričom to, kto je a môže byť blízkou osobou upravuje Občiansky zákonník v § 116 a § 117. Keďže žalobca (netvrdil) nepreukázal, že dlžník p. D. Q. a žalovaný sú blízkymi osobami podľa § 116 ani § 117 OZ, neplatí tu potom ani prezumpcia úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa a vedomosť blízkej osoby o existencii tohto úmyslu, a preto bolo na žalobcovi, aby preukázal úmysel p. D. Q. ukrátiť svojho veriteľa (žalobcu) a súčasne vedomosť tretej osoby (žalovaného) o tomto úmysle. Preukázaním treba rozumieť potvrdenie skutkových tvrdení výsledkami v spore vykonaných dôkazných prostriedkov, nestačí teda (pri popretí tvrdení žalobcu žalovaným) len to, že skutkové tvrdenia (ich pravdivosť) žalobcu nemožno vylúčiť. V prípade požadovanej vedomosti žalovaného o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa nepostačuje preto len predpoklad (úvaha) o tom, že o úmysle dlžníka mohol mať ako jeho spoločník v obchodnej spoločnosti resp. priateľ vedomosť už len na základe tohto ich postavenia/vzťahu, musí byť teda preukázané to, že túto vedomosť reálne mal a na základe čoho konkrétne vedomosť získal.

15. Odvolací súd má rovnako ako súd prvej inštancie z obsahu súdneho spisu preukázané, že medzi p. D. Q. a žalovaným došlo dňa 10.04.2006 k uzatvoreniu zmluvy o pôžičke, ktorej predmetom bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 9 000 000 Sk (č. I. 240), keď z výpisu z účtu D. Q. má preukázané, že ku dňu 11.04.2006 mu bolo na jeho bežný účet reálne vložených 9 000 000 Sk s popisom transakcie E. E.. Následne v roku 2010, t. j. 23.11.2010 p. Ing. E. E. ako záložný veriteľ a 1. D. Q. a 2. Q. Q. ako záložní dlžníci uzatvorili platnú a dňa 24.9.2018 zavkladovanú (sporným nebolo) zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti za účelom zabezpečenia pohľadávky záložného veriteľa v sume 9 000 000 Sk z titulu zmluvy o pôžičke uzatvorenej dňa 10.04.2006. Žalobca v spore nepreukázal úmysel dlžníka a vedomosť žalovaného o tom úmysle (dlžníka ukrátiť žalobcu), keď nepreukázal vedomosť žalovaného o súdnom spore žalobcu s dlžníkom resp. o dlhoch dlžníka a keď k záložnej zmluve prišlo skôr, ako v tomto spore bolo vydané neodkladné opatrenie. Celková hodnota majetku dlžníka v čase podpisu záložnej zmluvy dokazovaním objasnená nebola, dôvod uzatvorenia záložnej zmluvy v danom čase (požiadavky žalovaného na jej uzavretie) nebol logicky vylúčený (bez ďalšieho charakterizovateľný ako účelový), prevody obchodných podielov dlžníka (obdobnou žalobou žalobcu) nenapadnuté a žalovaný tak za daných okolností, ani pri náležitej starostlivosti, nemohol dôvod (úmysel) konania dlžníka poznať, t. j. mať o ňom vedomosť. Žalobca si je tiež vedomý neexistencie priamych dôkazov (k úmyslu dlžníka a vedomosti žalovaného o tomto úmysle), keď v spore vykonané dôkazy neumožňujú prijať jednoznačný záver o preukázaní jeho tvrdení.

16. Z vykonaného dokazovania ani z obsahu spisu odvolací súd tak nemal za preukázané splnenie zákonných podmienok, ktoré sa vyžadujú na úspešné uplatnenie odporovateľnosti právnych úkonov, keď žalobca v konaní neprodukoval také dôkazy, ktoré by preukazovali opak a keď súd (prvej inštancie ani odvolací súd) nemôžu jeho povinnosť nahrádzať.

17. Uvedené považoval odvolací súd za podstatné pre rozhodnutie v spore, keď ostatné odvolacie dôvody, vzhľadom k zhora uvedeným podstatným dôvodom pre potvrdzujúce rozhodnutie, v spore vzhliadol už nepodstatnými a ďalej sa nimi nezaoberal, keď nie je povinnosťou odvolacieho súdu dať odpovede na všetky i nepodstatné odvolacie dôvody. Ohľadne odvolaním výslovne nenapadnutého záveru súdu prvej inštancie o tom, že napadnutý úkon nepredstavoval ukracujúci právny úkon (pre zabezpečenie reálne poskytnutej pôžičky), však odvolací súd udáva, že tento nezodpovedá právnenému názoru Najvyššieho súdu SR v jeho rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/208/2019 (zodpovedá ale rozhodnutiu NS ČR 30Cdo/2435/2006), čo však správnosť napadnutého rozsudku zo zhora uvedených dôvodov neovplyvňuje.

18. Zo všetkých zhora uvedených dôvodov odvolací súd pomerom hlasov 3:0 rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).